

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Угода про асоціацію України з ЄС — Угода про асоціацію з Європейським Союзом України, зміст якої розроблено конкретно для України, і яка має замінити Угоди про партнерство та співробітництво. Угода про асоціацію між Україною та ЄС дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції.

21 березня 2014 року один з найважливіших днів в історії нашої держави. У Брюсселі під час позачергового Самітну між Україною та Європейським Союзом і його державами членами була підписана політична частина Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

З української сторони документ підписав прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, з боку Євросоюзу - президент Ради ЄС Херман Ван Ромпей, президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу і глави всіх держав, що входять до складу Євросоюзу. Політична частина Угоди про асоціацію передбачає двосторонню взаємодію у політичній сфері, питаннях безпеки та боротьби з тероризмом.

Підписання економічної частина планується пізніше, в якій важливим є поглибленої та всеохоплююча зона вільної торгівлі (DCFTA), було прийнято рішення розпочати одностороннє скорочення або ліквідацію митних зборів ЄС на товари, що відбуваються в 3 країні.

***Ключові слова:** Європейський Союз, Україна, угода, асоціація, зона вільної торгівлі (ЗВТ), економіка, політика, торгівля, саміт*

Європейський Союз (European Union) - унікальне об'єднання країн Європи, які через створення спільного ринку, економічного та валютного союзу, а також шляхом реалізації спільної політики й діяльності мають на меті забезпечити безперервне економічне зростання, соціальний розвиток і згуртованість країн-учасниць. Держави Європейського Союзу (ЄС) створили спільні інституції, яким делегували частину своїх національних повноважень так, що рішення в певних сферах загальних інтересів можуть ухвалюватись демократичним шляхом на загальноєвропейському

рівні. Таке усупільнення суверенітетів називають також, «європейською інтеграцією» [1].

Угода про асоціацію України з ЄС — Угода про асоціацію з Європейським Союзом України, зміст якої розроблено конкретно для України, і яка має замінити Угоди про партнерство та співробітництво. Угода про асоціацію між Україною та ЄС дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції.

Підписання Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною планувалося 28 листопада 2013 року, але не відбулося. Натомість на 3-му саміті ЄС «Східне партнерство» у Вільнюсі 28 листопада 2013 року ЄС парафував подібні угоди з Молдовою та Грузією.

21 березня 2014 року один з найважливіших днів в історії нашої держави. У Брюсселі під час позачергового Саміту між Україною та Європейським Союзом і його державами членами була підписана політична частина Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

З української сторони документ підписав прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, з боку Євросоюзу - президент Ради ЄС Херман Ван Ромпей, президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу і глави всіх держав, що входять до складу Євросоюзу. Політична частина Угоди про асоціацію передбачає двосторонню взаємодію у політичній сфері, питаннях безпеки та боротьби з тероризмом.

Економічну частину Угоди про асоціацію планують підписати згодом. Вона передбачає створення повноцінної зони вільної торгівлі, і відкриває доступ на ринки, торгівлю енергоносіями, співпрацю у сфері сільського господарства, транспорту, металургії, космосу, наукових досліджень, туризму, підприємницької діяльності, захисту інтелектуальної власності.

Результати дослідження

Заключним актом, який сторони підписали додатково була запущена в силу Преамбула, ст. 1, частини I, II та VII. У цих частинах описується політичний діалог та реформи, співпраця у сфері зовнішньої політики та політики безпеки, а також створення спільних інституцій.

1. Частина 1 Преамбула, загальні цілі та принципи.

Цілі угоди, серед яких: досягнення асоціації, поступове зближення між ЄС та Україною на основі спільних цінностей, поглиблення економічних та торговельних відносин.

2. Частина 2. Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співпраця та зближення у сфері зовнішньої політики та політики безпеки.

Поширення міжнародної стабільності та безпеки, зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та фундаментальних

свобод, поширення принципів незалежності, суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів, співробітництво у сфері безпеки і оборони.

3. Частина 7. Інституційні, загальні та прикінцеві положення.

Створення та визначення функцій нових інституцій, покликаних сприяти реалізації угоди про асоціацію: Ради асоціації, Комітету асоціації, Парламентського комітету асоціації, Платформи громадянського суспільства.

Повстає питання: «А що ж далі?»

Необхідність активно готувати Програму імплементації Угоди та створити спеціальний орган, який контролюватиме її імплементацію, готувати національну систему координації цієї діяльності. Така система координації має давати імпульс, забезпечити безперервність та спадковість у роботі інституцій незалежно від зміни керівництва держави.

Це так звана політична частина угоди, яка віднині набула чинності. Імплементація торгівельної частини відкладена до вересня [7].

Підписання політичної частини надає: зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та належного врядування, прав людини та фундаментальних свобод. Сприяє на практиці переходу до ринкової економіки та прозорості роботи державних інституцій, передусім проведення прозорих внутрішніх політичних та інституційних реформ, а також забезпечить запровадження ефективних механізмів боротьби з корупцією.

Втілення положень про ЗВТ: з червня до листопада 2014 р. ЄС надасть негайні та необмежені преференції для 82,2% українського сільськогосподарського експорту [3].

Європейські експерти кажуть, що ці заходи нададуть можливість заощадити українським експортерам до EUR 500 млн.

Однак цими преференціями на сьогодні можуть скористатися лише найбільші виробники. У сільському господарстві - це «Наша Ряба» та «Гаврилівські курчата», які самостійно пройшли всі процедури сертифікації згідно з європейськими стандартами безпеки. Інші виробники тваринної продукції не можуть цим скористатись, оскільки Верховна Рада досі не ухвалила законопроект N3102 про безпеку харчових продуктів. Тому завдання держави на сьогодні полягає у забезпеченні відповідної нормативно-правової бази [1].

Щодо промислових товарів, які експортуються з України, тарифи ЄС будуть негайно усунуті на 94,7% промислової продукції. Для українських металургів позитив у рішенні ЄС очевидний. Україна продає до Європи 43% свого антрациту, 42% чавуну, 39% феросплавів і 20% сталевих прокатів. Хоча багато металургійних продуктів уже не обкладаються митом

(сталевий прокат), скасування мит як мінімум, допоможе вирівняти рентабельність і при цьому накопичити кошти для модернізації активів. Помітною стає «поступливість» ЄС: українські промисловці отримують цінову перевагу перед аналогічними товарами з РФ і Китаю.

Розраховувати на скасування антидемпінгових заходів проти металургійних підприємств ще зарано, однак нещодавно ЄС відмовився переглядати подальші санкції, пов'язані з поставками українських труб.

Наразі, для успішної імплементації Угоди включно з торгівельною частиною, український Уряд має вирішити інституційні питання: посилити інституційну спроможність міністерств та покращити кадровий потенціал державних органів. Без цього не можливо буде реалізувати всю Угоду.

Три завдання Уряду на замітку:

1) Створення адміністративних умов для забезпечення експорту на преференційних умовах (забезпечити механізм отримання сертифікату походження EUR I);

2) ухвалення необхідного законодавства щодо технічного регулювання та безпечності продукції;

3) забезпечити ефективність та безперервність роботи державних органів [4].

Що ж до ЗВТ в рамках Угоди про асоціацію, то вона несе як плюси та і мінуси. Аналітики групи Geostrategy вирішили власноруч акумулювати ті плюси і мінуси, які отримає Київ після запровадження ЗВТ з ЄС.

До переваг можна віднести:

- Покращення доступу українських товарів та послуг до ринку ЄС.
- Покращення умов експорту української продукції у зв'язку з отриманням цінової переваги за рахунок скасування ввізного мита.
- Переоснащення та модернізація вітчизняних підприємств.
- Збільшення обсягів інвестицій з країн-членів ЄС в економіку України.
- Підвищення обсягів двосторонньої торгівлі і збільшення надходження валютних коштів.
- Зростання обсягів продажу сільськогосподарської продукції традиційних експорте орієнтованих галузей (зерно, олія).
- Підвищення ефективності розміщення трудових ресурсів.
- Розширення номенклатури товарів та послуг на внутрішньому ринку.
- Підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції у зв'язку із впровадженням нових стандартів.
- Зменшення нетарифних обмежень у торгівлі сільськогосподарською продукцією у рамках співробітництва у сфері санітарних та фітосанітарних заходів.

- Гармонізація митних процедур та підвищення ефективності діяльності митних органів у контексті сприяння торгівлі.
- Створення гармонізованого правового поля для забезпечення діяльності суб'єктів торговельних відносин шляхом наближення законодавства України до законодавства ЄС.
- Стимулювання розвитку конкуренції та обмеження монополізму.
- Покращення доступу до якісної імпоротної техніки, насіння, засобів захисту рослин тощо [5].

До ризиків можна віднести:

- Необхідність залучення значних фінансових ресурсів для забезпечення адаптації та імплементації нових актів законодавства.
- Посилення конкурентного тиску на внутрішньому ринку України.
- Втрати для окремих галузей промисловості України через низький рівень їх конкурентоспроможності.
- Зростання рівня безробіття.
- Витіснення національного виробника з внутрішнього ринку.
- Зростання негативного для України сальдо двосторонньої торгівлі через погіршення структури експорту у зв'язку із переорієнтацією вітчизняних експортерів з експорту готової продукції на експорт сировини та напівфабрикатів.
- Дефіцит вітчизняних товарів на внутрішньому ринку у зв'язку з експортною переорієнтацією виробників [6].
- Брак коштів та необхідність пошуку партнерів та інвесторів з метою модернізації існуючих виробництв.
- Необхідність переоснащення та зміни технологій виробництва.
- Обмеженість можливості надання захисту "молодим" галузям економіки, які не досягли належного рівня конкурентоспроможності та потребують державної підтримки.
- Зниження конкурентоспроможності національної сільськогосподарської продукції на внутрішньому ринку у зв'язку з наявністю потужної системи державної підтримки сільського господарства ЄС.
- Зниження попиту на сільськогосподарську техніку національного виробництва [2].

Висновки

Аналізуючи публікації, які були присвячені Угоді про асоціацію між Україною та ЄС можна зрозуміти: видання за чи проти угоди. Одні малюють економічний Армагеддон, другі - рай. Однак істина, як завжди, посередині.

Список використаних джерел:

1. Українська правда Розповіли про переваги, які надає підписана політична частина Угоди про асоціацію з СС. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://4vlada.com/ukraine/34278>
2. Доступно про Угоду про асоціацію з СС [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://geostrategy.ua/node/549>
3. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу. -К.: К. І С, 2007. - 466 с.
4. Бояр А. Торгівельно-економічні відносини між' Україною та СС: регулювання зовнішньої торгівлі та конкуренції в умовах єдиного ринку СС: підручник / А. Бояр [за заг. ред. М. Бойцуна. Я. Мудрого. О. РуОика]. - К.: Міленіум, 2008. - 384 с.
5. Барановський Ф. В. Європейська інтеграція та демократичний розвиток України: концептуальний аналіз взаємовпливу: монографія ,' Ф. В Барановський. - Луганськ: «Елтон - 2», 2007. - 407 с.
6. AssociationAgreement. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu_ukraine/association_agreement/indexen.htm
7. СС обіцяє підписати економічну частину Угоди про асоціацію "незабаром". [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2014/03/21/7019861/?attempt=1>

Stebalak D. M. Ukraine-European Union Association Agreement

The Ukraine-European Union Association Agreement is a treaty between the European Union (EU) and Ukraine that establishes a political association between the two parties. The parties committed to cooperate and converge policy, legislation, and regulation across a broad range of areas, including equal rights for workers, steps towards visa-free movement of people, the exchange of information and staff in the area of justice, the modernization of Ukraine's energy infrastructure. The parties committed to regular summit meetings, and meetings among ministers, other officials, and experts.

On 21 March 2014. European Union Heads of State and Government and Ukrainian Prime Minister HE. Mr Arseny Yatsenyuk signed the political provisions of the EU-Ukraine Association Agreement

At the same time, the commitment to signing the remaining provisions (on the DCFTA) was also reaffirmed In order not to await the entry into force of the Association Agreement's provisions on a Deep and Comprehensive Free Trade Area (DC 'F'T.I). it was decided to start the unilateral reduction or elimination of the EU's customs duties on goods originating in Ukraine.

Keywords: European Union, Ukraine, agreement, association, Free trade area (FTA), the economy, politics, trade summit